

OBSAH

ÚVOD: „NOSTALGIE PO BUDOUCNOSTI“	11
1. ČÁST: SLOŽKY KŘESŤANSKÉHO MILENARISMU	15
1. ZROD MILENARISMU	17
Přísliby Starého zákona	19
Od Apokalypsy ke svatému Ireneovi	22
Od svatého Irenea k Laktanciovi	25
Gelasiův kánon	28
2. OD <i>TIBURTINY</i> PO <i>JÁCHYMA Z FIORE</i> ¹⁾	33
Křesťanské sibylské předpovědi	33
První milenaristické nepokoje	37
Jáchym z Fiore: člověk a jeho učení	41
Mírumilovný prorok, který rozsévá zárodky násilí	47
3. <i>JÁCHYMOVI NÁSTUPCI</i>	52
„Spirituálové“	52
Od Petra Olivioho po Jana z Roquetaillade	54
Šíření Jáchymova učení mezi laiky	59
Svobodný duch	63
4. <i>JÁCHYMOVO UČENÍ, KRÁL SPASITEL A „ANDĚLSKÝ“ PAPEŽ</i> ..	69
Naděje vkládané do císaře ¹⁾	69
Naděje vkládané do francouzského krále	75
Andělský pastor	83
2. ČÁST: MILENARISTICKÉ NÁSILÍ	93
5. OD <i>LOLARDŮ</i> K <i>TÁBORITŮM</i>	95
Vliv Viklefa a úloha Jana Husa	96
Husitské vzbouření	100
Milenarismus táboritů	106
Štěstí a neštěstí táboritů	111
6. <i>KNIHA STA KAPITOL</i>	114
Obsah zvláštní knihy	116
7. <i>THOMAS MÜNTZER</i>	123
Tribun 16. století	123
Byl Müntzer milenarista?	129
8. OD <i>MÜNTZERA</i> K <i>JANOVI Z LEYDENU</i>	134
Hut, Bader a Hutter	134
Melchior Hofmann	140

Bernard Rothmann	143
Münster: nový „Sion“	147
3. ČÁST: NOVÉ DIMENZE MILENARISMU	155
9. MILENARISMUS PŘEKONAL KONFESNÍ HRANICE	157
Obavy z nadcházejícího konce světa	157
Chiliasmus v katolickém prostředí	162
A ještě několik katolíků	168
Protestantský chiliasmus. Od Davida Jorise po Spenera	170
V rámci francouzského protestantismu	174
10. PORTUGALSKÝ MILENARISMUS	182
Sny Manuela Šťastného	182
Bandarra a „skrytý“ král	188
Od Sebastiana k milenarismu Antonia Vieiry	192
11. ŠPANĚLSKÝ MILENARISMUS	198
Narůstající vlna prorocství	198
Eschatologie Kryštofa Kolumba	201
12. LATINSKÁ AMERIKA A ESCHATOLOGICKÉ NADĚJE	208
Kustodie sv. Gabriela	208
Motolinia	211
Mendieta	215
Amerika, útočiště církve	218
13. VE VELKÉ BRITÁNII PANUJE HOREČNÉ OČEKÁVÁNÍ PŘÍŠTÍHO OKAMŽIKU	224
Brightman a Mede a jejich díla	225
Ve stopách Medeho	230
14. MUŽI PÁTÉ MONARCHIE	234
Vztahy k dalším skupinám odpůrců a rozdíly mezi nimi	234
„Uspíšit den Páně“	239
15. SEVERNÍ AMERIKA, ZEMĚ MNOHA PŘÍSLIBŮ (17.–18. STOLETÍ)	245
„Nový Eden“, „nová země Kanaán“	245
Americký milenarismus. Od „velkého probuzení“ po nezávislost Spojených států	251
4. ČÁST: LAICIZACE MILENARISMU	257
16. DVĚ SBÍHAJÍCÍ SE CESTY	259
Winstanleyův přínos	259
Milenarismus a utopie	264

Morelly a dom Deschamps a jejich příspěvek	269
Přechod k uchronii	273
17. MILENARISMUS A POKROK	277
Vznik myšlenky pokroku	277
Milenaristé a pokrok	281
Společný pokrok vědy a zbožnosti	285
5. ČÁST: ŠTĚSTÍ NA OBZORU	293
Antologie textů pro budoucnost (konec 18. až 20. století)	293
18. KŘESŤANSTVÍ JE BUDOUCNOSTÍ LIDSTVA	296
19. NOVÝ VÝKLAD UČENÍ JÁCHYMA Z FIORE	304
20. VÍRA V POKROK	314
21. SOCIALISMUS ZMĚNÍ SVĚT	329
22. ZÁŘNÁ BUDOUCNOST, KTEROU PŘEDPOVÍDALY UTOPIE 19. STOLETÍ	343
23. OD TRADIČNÍHO MILENARISMU PO „NEW AGE“	354
ZÁVĚR	369
OBRAT	371
Antiutopie	372
Invaze pesimismu	376
Je optimismus zbabělost?	380
Skoncovat s „dekonstrukcí“	386
POZNÁMKY	389
JMENNÝ REJSTŘÍK	443